

**МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ**

**Министерство образования и науки Республики Дагестан**

**АМР "Кумторкалинский район"**

**МКОУ "Темиргоевская СОШ"**

РАССМОТРЕНО

На заседании ШМО



Хангишиева С.З.  
Протокол №1 от «26» 08  
2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам директора по УВР



Салаватова З.М.  
Протокол №1 от «26» 08  
2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор



Магомедова Н.М.  
Приказ №42 от «26» 08  
2023 г.



**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА**

**учебного предмета «Родной (авар.) литературы»**

для обучающихся 8 класса

с. Темиргое 2023г.

# Рабочая программа по родной (аварской) литературе для 8 класса на 2023-2024 учебный год

## 1. Программаялъе баян

Художествияб адабияталъ к1удияб кумек гъабула кинабго рахъ камилав инсан куцазе, г1агараб халкъалъул рух1ияб бечелъиялъул къуч1алда г1олилазе тарбия кьезе.

Гъединлъидал школалда малъизе т1аса рищун руго ц1алдохъабазе мустах1икъал, маг1наялъул ва мац1алъул рахъалъ щвалде щварал авар литератураялъул ва вацлъиялъул миллатазул цо-цо асарал. Гъезда т1ад х1алт1улаго, лъималазда лъазе ккола художествиял асаразул анализ гъабизе, гъезие бит1араб къимат кьезе ва адабияб теориялъул к1вар бугел баяназдаса пайда босизе, гъелдаго цадахъ гъезие рагъизе ккола художествияб каламалъул пасих1лъи ва гъварилъи.

**Раг1ул устарлъиялъул асарал малъи ккола адабияб курсалъул аслияб рахълъун.**

**Малъиялъул мурадлъун ккола** раг1ул устарлъиялда лъимал хадур гъезари, камилал художествиял асаразда гъорлъе раккизе ругъун гъари, пасих1аб сипатияб каламалъул тату лъаялде гъел рачин, гъелъул къуч1алда асаразулъ рихъизарурал жамг1иял гъоркъорлъабаздалъун, г1адамазул г1амал –хасиятаздалъун авторасе абизе ва бихъизабизе бокъараб аслияб пикру рагъиялде ва бич1ч1иялде рач1ин.

Адабияб курсалда жаниб хасаб бак1 ккола Ват1ан хиралъиялъул, миллатазда гъоркъоб гъудуллъи кквеялъул, дунялалдаго зах1матхалкъалъул мурадал ц1униялъул асар ц1алдохъабалъ куцалялъ.

Адабияталъул дарсаз лъимал т1амула миллатазул адаб-х1урмат гъабизе. Гъеб мурадалъе г1оло ц1алдохъабаз лъай-хъвай гъабула цогидал миллатазул адабияталдаса авар мац1алде руссинарурал лъик1ал асаразулгун.

Лъайгун тарбия къеялъул масъалабиги, ц1алдохъабазул г1елалъулаб х1албихьиги х1исабалде босун, **авар мац1алда литератураялъул курс г1уц1ун буго 2007 соналда басмаялда бахъараб ва Дагъистан Республикаялъул лъайкъеялъул ва г1елмуялъул министерствоялъ тасдикъ гъабураб Дагъистаналъул Тахо-Годил ц1аралда бугеб педагогикияб г1елмиябгун ц1ех-рехалъулаб институталъ г1уц1араб «Авар ва Дагъистан адабият программалъул» къуч1алда.**

8 абилеб классалъе ц1алул материал къун буго тарихиябгун-тематикияб ва жанразул тартибги ц1унун. Гъениб х1исабалде босун буго байбихьул классазда ц1алул дарсазда лъималазе щвараб х1албихьи ва гъениб лъураб къуч1алда г1уц1ула хадубккун литературияб ц1али.

8 абилеб классалъе малъизе программаялда рихъизарун руго лъайгун тарбия къеялъе лъик1ал ресал ругел, рич1ч1изе бигъаял, художествияб рахъалъ щвалде щварал халкъияб к1алзул гъунаралъул, авар адабияталъул ва вацлъиялъул миллатазул хъвадарухъабазул т1аса рищарал асарал.

Гъаб программаялъул аслияб т1алаб: адабияталде лъималазул рокьи базаби; чвахун ва пасих1го ц1алиялъул бажари камиллъизаби; малъулел асаразул гъварилъилъуде раккизе ва аслияб пикруялда хадур гъезе к1везелъун, анализалъе авалияб роцада лъимал ругъун гъари ,т1ахъал ц1ализе гъира-шавкъ бижизаби.

**8 классалъе т1аса рищарал асараз рес къола** ц1алдохъабазул г1умруялъул х1албихьи бечед гъабизе, сипатияб каламалъул лазат босизе лъималазда малъизе, гъезулъ рух1ияб сахаватлъи куцазе, г1умруялда дандч1валел г1емерал лъугъа-бахъиназе бит1араб къимат къезе ругъун гъаризе.

**Щибаб классалъул курс г1уц1ун буго**, тарихиябгун тематикияб тартибги ц1унун. Гъелъ рес къола лъималазул лъай г1амлъизабизе, литературиял асаразда кколел лъугъа-бахъинал ч1ванкъот1араб тарихияб заманалда хурхарал рук1ин ц1алдохъабазда бич1ч1изабизе, ва гъезда бихъизабизе гъел асаразда жаниб бат1и-бат1ияб тарихияб заманалъул г1адамазул г1умруги г1амал-хасиятги ва рук1а-рахъинги гвангъун цебеч1езабун бук1ин; гъелдаго цадахъ лъималазе рагъула жакъасеб къоялдаги гъел м альулел асаразул бугеб к1вар; гъанжесеб г1умруялъе бит1араб къимат къун бажаруларо, аралде данде кквеч1ого.

Программаялда мух1канго ч1езарун руго лъималазда лъазе кколел литературияб теориялдаса баянал. Теориялдаса авалиял баянал кезе байбихъула 8 классалда, хадубккун гъезул сиях1 ц1ик1к1инабизе, малъарал гъварид гъаризе х1исабалде росун руго. Асаразул анализ гъабулелъул, ц1алдохъабаз теориялъул баяназдаса г1ат1идго пайда босизе ккола.

Раг1а-ракъанде щун, адабияб лъай къеялъул масъала т1убан бажаруларо, г1ат1идаб къаг1идаялъ класстун къват1исеб ц1али г1уц1ич1ого. Гъединлъидал, чара гъеч1ого, т1убазе ккола класстун къват1исеб ц1алиялъул программаги.

Гъезда т1асан гара-ч1вари гъабизе хасал дарсалги рихиъизарун руго. Муг1алимасда т1адаб буго ц1алдохъабазе ц1ализе кезе цох1о рихъизарурал гурелги, ахираб заманалъ басмаялде рахъарал, критиказ реццарал ц1иял асаралги.

**Программаялда кьун буго к1алзул ва хъвавул калам цебет1езельун т1орит1изе кколел х1алт1абазул къадар.**

Гъел х1алт1аби шулаго рухъарал руго адабиял асарал малъиялда. Гъединлъидал лъималги ругъунлъула сипатияб каламалде, поэтазул, хъвадарухъабазул пасих1аб мац1алде, раг1аби дандразе, хабар г1уц1изе, маг1наялда рекъараб форма батизе, жидерго пикру къокъго ва баянго загьир гъабизе. Гъелдалъун асаразул анализ гъабизеги, гъезие къимат кезеги ц1алдохъабазул бажари борхула.

**Программаялда ч1езабун буго, адабияталъул курс малъулаго, лъималазе щвезе кколеб лъаялъул ва лъугъине кколеб бажариялъул мух1канаб г1урхъи-рахъ.** Лъазе ккола малъулел асаразул х1асил бицине, щибаб классалъул программалда кьурал литературияб теориялъул баяназдаса г1ат1идго пайда босизе, программалъ т1адаллъун гъарурал текстал рек1ехъе ц1ализе.

**Ругъунлъиялъулгун бажариялъул т1алабал к1ийиде рикъун руго:**

1. Асаралъул анализ гъабун ва гъелъие къимат кьун бажари;
2. Калам г1уц1ун бажари.

Программаялда бихъизабун буго щибаб художествияб асар малъизе бикъун кьураб ц1алул заман.

**8 классалда адабиял темабазда т1орит1улел к1алзулал ва хъвавулал х1алт1абазул аслиял тайпаби**

Бич1ч1изе бигъаяб г1елмияб мац1алда хъваралги х1дожествиялги текстал раг1ун, дурун ц1ализе ругъун гъари. Рек1ехъе лъазарурал художествиял асарал пасих1го ц1али.

Изложение х1исабалда, гьит1инабго хабарияб асаралъул, яги к1удиялдаса цо бут1аялъул г1ат1идгоги (тексталде г1агарун) къокъогои х1асил бицин (хъванги абунги), гьелда гьоркъобе сипат – сураталъул бицунел бак1алги ккезари.

Ц1алдохъабазул жидерго зах1маталъул, гьез жамг1ияталъе гьабулеб пайдаяб х1алт1ул бицарал сочинениял хъвай.

Багдаураздехун, гьезул карал лъугъа-бахъиназдехун жиндилъ бижараб пикруги загьир гьабун, телевизоралдасанниги киноялданиги рихъарал фильмабазул, ц1алараб художествияб асаралъул х1акъалъуль бицун бажари.

## **Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъан 8 классалъул ц1алдохъабазда цере лъолел аслиял т1алабал**

### **Ц1алдохъабазда лъазе ккола:**

- лъазарурал асаразул ва гьезул авторазул ц1арал;
- лъазарурал асаразул багдауралги ва гьел гьоркъор г1ахъаллъулел лъугъа-бахъиназул рахасги;
- адабияб теориялдаса баянал: художествияб асаралъул багдаур, багдаурасул монолог, диалог; дандекквей, олицетворение, эпитет;
- адабиял маргъабаздаса халкъиял маргъабазул бат1алъи;
- программаялда рек1ехъе лъазаризе рихъизаризарурал текстал.

### **Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола:**

- лъазарурал асаразда гьорлъа хасал лъугъа-бахъинал рат1а рахъизе;
- лъазарулел асаразда жанир колел лъугъа-бахъиназда гьоркъоб заманияб ва г1илла-мурадияб бухъен ч1езабизе;
- малъулеб асаралда жаниб дандекквейал, эпитетал, олицетворениял ратизе ва текстазда гьоркъоб гьезул бугеб к1варалъе баян къезе;
- муг1алимасул т1адкъаялда рекъон, лъазабулеб асаралъул багдаурасул г1амал-хасият бицине.
  
- Минуталда жаниб 90-100 раг1и кколеб хехлъиялда лъазарурал текстал раг1ун, рит1ун ва чвахун ц1ализе;
- рек1ехъе лъазарурал асарал пасих1го ц1ализе;
- гьит1инаб хабарияб асар, яги к1удиялъул цо бут1а изложение х1исабалда бицине ва хъвазе;
- зах1маталъул темаялда сочинение хъвазе (жиндирго х1алт1ул х1албихъиялъул къуч1алда);
- асаралъул багдаурасул хасият рагъизе (бицунги хъванги);

- гьитинаб хабарияб асаралъул яги к1удиялъул цо кесекалъул план г1уц1изе;  
-асаралъул багдадураздехун ва лъугъа-бахъиназдехун лъугъараб бербалагъи загьир гъабун, жинцаго ц1аларал художествиял асаразе кьимат кьезе (бицун).

Программа г1уц1ун буго, 2013 соналъ Дагъистаналъул лъай кьеялъул ва г1елмабазул министерствоялъ тасдикъ гъабураб ва ООО «НИИ педагогикиялъ» къват1ибе биччараб **«Авар ва Дагъистан адабияталъул программмаби V-XI классазе»** кьоч1ое босун, 34 саг1аталъе.

## 2.Х1асилал

- 1 *«Суфичи-хиянатчи» 1*
- 2 *«Хочбар» (З. Х1ажиевас къач1араб)1*
- 3 *Сочинение «Дир Хочбариде бербалагъи» 1*
- 4 *Ч1ик1аса Мух1амад «Имам Гъазимух1амад ч1ваялде»*
- Художествияб портреталъул х1акъалъулъ баян (портрет) 1*
- 5 *XIX г1асруялъул адабият. Инхоса Г1алих1ажияв «Гъекъел-мехтел» 1*
- 6 *Ругъжаса Элдарилав «Росу берцин» 1*

- 7 *БакъайчIиса ЧIанкIа (Тажудин) «Сайгидул БатIалиде» 1*
- 8 *Хъ. МахIмуд «ХъахIилаб зодихъ багIарбакъул нур» 1*
- 9 *«Рокъул конторалъул кавуги рагъун» 1*
- 10 *Сочинение «Образ Муил» 1*
- 11 *«Почтовой кагътиде керенги чучун» 1*
- 12 *Инхелоса Къурбан «Наибзаби хIелун» 1*
- 13 *«Борхатаб магарда» 1*
- 14 *«ГIенекке, йокъулей» «Бахъа, къалам» 1*
- 15 *Ятим Эмин «Эминил васият» 1*
- 16 *Сочинение «Дир анищ ккараб хIалтIи» 1*
- 17 *Мунги АхIмад «Шамилил суд». 1*
- 18 *ЦIадаса ХIамзат «Айдемир ва Умайгъанат» 1*
- 19 *«Айдемир ва Умайгъанат» 1*
- 20 *«Айдемир ва Умайгъанат» 1*

- 21 *«Айдемир ва Умайгъанат» Асаралъул анализ гъаби «Дие вокъарав герой пьесаялда» 1*
- 22 *Сочинение «Образ УмаIгъанатил» 1*
- 23 *«ГIумруялъул дарсал» 1*
- 24 *«ГIумруялъул дарсал» 1*
- 25 *МухIамад Хуршилов «Сулахъалъ нугIлъи гъабула» 1*
- 26 *«Сулахъалъ нугIлъи гъабула» 1*
- 27 *«Сулахъалъ нугIлъи гъабула» 1*
- 28 *«Сулахъалъ нугIлъи гъабула» 1*
- 29 *«Сулахъалъ нугIлъи гъабула» 1*
- 30 *МухIамад Шамхалов «Вац» 1*
- 31 *Анвар Аджиев «БахIарчиясул куркъьби». 1*
- 32 *Юсуп Хаппалаев «Оцбай» 1*
- 33 *Сочинение «Дир росу» 1*
- 34 *МутIалиб Митаров «Устар» 1*



### 3 Метапредметиял хІасилал :

1. БатІи-батІиял жанразул ва тайпабазул текстал бичІІун цІализе ругьунлЪи, текстал кІалзул ва хъвавул формаялда гІуцІизе лЪай.
2. Сверхуъ тІабигІаталда нахъгІунтІизеги цогидазулгун бухъен гъабизеги каламалдаса пайда боси.
3. НакъиталЪе гІахъаллЪи гъабулев чиясухъ гІенеккизеги, диалогалЪулъ гІахъаллЪизеги, батІи-батІиял пикраби рукІиналЪе мукІурлЪизеги, жиндирго пикру загъир гъабизеги, гъелЪие далил бачинеги разилЪи.
4. Предметал дандекквезе, гъезул анализ ва синтез гъабизе, гъел гІаммлЪизаризе, тІелазде рикЪизе ва цоцада рельлЪинаризе лЪай.
5. Предметазул ва предметазда гъоркьор ругел бичІІиял лЪай (цоцазулгун гъоркьоблЪи, маданият, творчество, тІехъ, асаралЪул хІасил, художествияб текст ва гъ. ц.); гуманитариял (ай инсанасул, гъесул культуралялЪул, тарихалЪул бицунел) ва эстетикиял (ай искусствоялда, дунялалда ва гІадамазул гІумруялда жаниб берцинлЪиялЪул, гъайбатлЪиялЪул хІакъалЪулъ бицунел) предметазда гъоркьор ругел бухъенал ричІІи.
6. ЦІалиялда цере лЪурал мурадал ва масъалаби ричІІизе ва гъел тІуразаризе лЪай.
7. Цебе лЪураб масъалаялда рекъон цІалиялда хурхарал хІалтІаби планалда росизе, гъезда хадуб хелкквезе ва гъезие кЪимат кЪезе бугеб бажари лЪугЪинаби

#### 4. Ціалул тематикіяб план:

№	Дарсил тема	Саглат
1	«Суфичи-хиянатчи»	1
2	«Хочбар» (З. Хіажиевас къачІараб)	1
3	<b>Сочинение «Дир Хочбариде бербалагъи»</b>	<b>1</b>
4	ЧіикІаса МухІамад «Имам ГъазимухІамад чІваялде» Художествияб портреталъул хІакъалъулъ баян (потрет)	<b>1</b>
5	<b>ХІХ гІасруялъул адабият.</b> Инхоса ГІалихІажияв «Гъекъел-мехтел»	1
6	Ругъжаса Элдарилав «Росу берцин»	1
7	БакъайчІиса ЧІанкІа (Тажудин) «Сайгидул БатІалиде»	1
8	Хъ. МахІмуд «ХъахІилаб зодихъ багІарбакъул нур»	1
9	«Рокъул конторалъул кавуги рагъун»	1
10	<b>Сочинение</b> «Образ Муил»	1
11	«Почтовой кагътиде керенги чучун»	1
12	Инхелоса Къурбан «Наибзаби хІелун»	1
13	«Борхатаб магарда»	1
14	«ГІенекке, йокъулей» «Бахъа, къалам»	1
15	Ятим Эмин «Эминил васият»	1
16	<b>Сочинение «Дир анищ ккараб хІалтІи»</b>	1
17	Мунги АхІмад «Шамилил суд».	1
18	ЦІадаса ХІамзат «Айдемир ва Умайгъанат»	1
19	«Айдемир ва Умайгъанат»	1
20	«Айдемир ва Умайгъанат»	1
21	«Айдемир ва Умайгъанат» Асаралъул анализ гъаби «Дие вокъарав герой пьесаялда»	1
22	<b>Сочинение «Образ Умайгъанатил»</b>	1
23	«ГІумруялъул дарсал»	1
24	«ГІумруялъул дарсал»	<b>1</b>
25	МухІамад Хуршилов «Сулахъаль нугІлъи гъабула»	1
26	«Сулахъаль нугІлъи гъабула»	1

27	«Сулахъалъ нугълъи гъбула»	1
28	«Сулахъалъ нугълъи гъбула»	1
29	«Сулахъалъ нугълъи гъбула»	1
30	Мухъамад Шамхалов «Вац»	1
31	Анвар Аджиев «Бахъарчиясул куркъби».	1
32	Юсуп Хапалаев «Оцбай»	1
33	<b>Сочинение «Дир росу»</b>	<b>1</b>
34	Мугъалиб Митаров «Устар»	1

## 5. Напсиял хІасилал:

ЦИяб материал лъазабизе гъира ккезаби;

Жив маГІарул миллаталъул чи вукІин бичІчи,

МаГІарулазул этникиял группабазул хІакъалъуль бичІчи щвей;

Миллияб бечелъи, миллиял гІадатал ва маданият лъай;

ЦІех-рех гъабудеб предметалдехун нахъГІунтІиялъулаб интерес бижизаби;

Жинцагоги коллективалда цадахъги батІи-батІиял хІалтІаби гъаризе гъира ккезаби;

Жиндирго ищалъул, хІалтІул, гІамалалъул анализ гъаби

Классалда цадахъ жинца гъабудеб хІалтІул анализ гъаби

ЦІалиялъул бугеб кІвар бичІчизе, цІализе гъира букІине;

Кинабго жоялда нахъГІунтІизе, гъеб бичІчизе;

Инсаназул напсалъул лъикІаб хасиятги ва маГІна бугел мурадал цере лъей.

Рахъдал мацІ нильер культураялъул аслу букІин бичІчи

Рокъи ВатІаналде

Рокъи тІабигІаталде

## 6. Рагъараб календарно- тематикияб план 8 класс 2023 -2024с.

№	Дарсил тема	СагIат	Деятельностиялгул видал	Материально- техникаяб чIезаби	Напсиял хIасилал	Къо-моцI	
						План	Факт
1	«Суфичи-хиянатчи»	1	Халкъияб кIалзул гъунаралъе баян къезе. Маргъа цIализе.	ТIехъ Портрет	Жив магIарул миллаталгул чи вукIин бичIчи,		
2	«Хочбар» (З. ХIажиевас къачIараб)	1	Асаралгул тема, идея бати, анализ гъаби. Аслиял героязул образал рагъи. План гIуцIизе.	ТIехъ Портрет	МагIарулазул этникиял группаазул хIакъалгулъ бичIчи цвей;		
3	<b>Сочинение «Дир Хочбариде бербалагъи»</b>	1	Сочинение хъвай	Калам цебетIезаби	Миллияб бечелъи, миллиял гIадатал ва маданият лъай;		
4	ЧIикIаса МухIамад «Имам ГъазимухIамад чIваялде» Художествияб портреталгул хIакъалгулъ баян	1	Хъвадарухъанасул гIумро ва творчество. Баян гъабун кечI цIали КочIол мисалияб цIали бихъизаби. Учебникалда тIасан ролазде бикъун цIали.	Калам цебетIезаби Пейзаж	ЦIех-рех гъабулеб предметалдехун нахъгIунтIиялгулаб интерес бижизаби;		
5	<b>XIX гIасруялгул адабият.</b> Инхоса ГIалихIажияв «Гъекъел-мехтел»	1	Хъвадарухъанасул гIумро ва творчество. Баян гъабун кечI цIали. Лъималазул пасихIаб цIали. КочIол тема ва пикру рагъизе.	КIалзулаб цIех-рех.	Жинцагоги коллективалда цадахъги батIи-батIиял хIалтIи		

6	Ругъжаса Элдарилав «Росу берцин»	1	Куч1дул мисалияб ц1али бихъизаби.	Т1ехъ Портрет	Жиндирго ищалъул, х1алт1ул, г1амалалъул анализ гъаби	
7	Бакъайч1иса Ч1анк1а (Тажудин) «Сайгидул Бат1алиде»	1	Куч1дул мисалияб ц1али бихъизаби.	Иллюстрация	Классалда цадахъ жинца гъабулеб х1алт1ул анализ гъаби	
8	Хъ. Мах1муд «Хъах1илаб зодихъ баг1арбакъул нур»	1	Докладагун церерахъин Мах1мудил биографиялъул рицунел. Презентация. Суалал, жавабал.	Калам цебет1езаби	Рокъи Ват1аналде	
9	«Рокъул конторалъул кавуги рагъун»	1	Хъвадарухъанасул г1умру ва творчество. Коч1ол мисалияб ц1али	Портрет Т1ехъ Кеч1 ц1ализе	Классалда цадахъ жинца гъабулеб х1алт1ул анализ гъаби	
10	<b>Сочинение</b> «Образ Муил»	1	Сочинение хъвай	Калам цебет1езаби	Ц1алиялъул бугеб к1вар бич1ч1изе, ц1ализе гъира бук1ине;	
11	«Почтовой кагътиде керенги чучун»	1	Куч1дул мисалияб ц1али бихъизаби.	Т1ехъ	Инсанасул напсалъул лъик1аб хасиятги ва маг1на бугел мурадал цере лъей.	
12	Инхелоса Къурбан «Наибзаби х1елун»	1	Куч1дул мисалияб ц1али бихъизаби.	Т1ехъ.	Рахъдал мац1 нильер культураялъул аслу бук1ин бич1чи	
13	«Борхатаб магарда»	1	Биография шпг1ирасул. Кеч1 пасих1го ц1али.	Пейзаж	Рокъи Ват1аналде	

14	«Генекке, йокбулей» «Бахъа, къалам»	1	Пасихлаб, баян гъабураб цIали.	КIалзулаб цIех-рех.	Рокъи тIабигIаталде	
15	Ятим Эмин «Эминил васият»	1	КучIдул мисалияб цIали бихъизаби.	ТIехъ	Кинабго жоялда нахъгунтIизе, гъеб бичIчIизе;	
16	<b>Сочинение «Дир анищ ккараб хIалтIи»</b>	1	Сочинение хъвазе	Калам цебетIезаби	ЦIияб материал лъзабизе гъира ккезаби;	
17	Мунги АхIмад «Шамилил суд».	1	Учебникалдасан цIализе	ТIехъ	Жив магIарул миллаталъул чи вукIин бичIчи,	
18	ЦIадаса ХIамзат ва «Айдемир Умайгъанат»	1	Учебник хIалтIизабизе.	ТIехъ Портрет	МагIарулазул этникал группабазул хIакъалъуль бичIчи щвей;	
19	«Айдемир Умайгъанат» ва	1	1 пардавал цIализе.	ТIехъ. Портрет	Миллияб бечелъи, миллиял гIадатал ва маданият лъай;	
20	«Айдемир Умайгъанат» ва	1	2 пардавал цIализе.	Пейзаж Портрет	ЦIех-рех гъабулеб предметалдехун нахъгунтIиялъулаб интерес бижизаби;	
21	«Айдемир ва		3 пардав цIализе	КIалзулаб цIех-	Жинцагоги	

	Умайгъанат» Асаралъул анализ гъаби «Дие вокъарав герой пъесаялда»	1		рех. Жив-живгун хІалтІи.	коллективалда цадахъги батІи-батІиял хІалтІаби гъаризе гъира ккезаби;		
22	<b>Сочинение «Образ Умайгъанатил»</b>	1	План гІуцІи. Сочинение хъвазе хІадурлЪи.	ТІехъ	Классалда цадахъ жинца гъабулѐб хІалтІул анализ гъаби		
23	«ГІумруялъул дарсал»	1	Учебникалдасан цІализе (гъ.107-109)	Иллюстрация	Инсанасул напсалъул лъикІаб хасиятги ва магІна бугел мурадал цере лъей.		
24	«ГІумруялъул дарсал»	1	Баян гъабун цІали.	ТІехъ	Рахъдал мацІ нилъер культураялъул аслу букІин бичІчи		
25	МухІамад Хуршилов «Сулахъаль нугІлъи гъабула»	1	ЦІализе тІехъалдасан	КІалзулаб цІех- рех.	Рокъи ВатІаналде		
26	«Сулахъаль нугІлъи гъабула»	1	ШагІирасул гІумру ва творчество. 1-4 бутІаби цІализе	ТІехъ	Рокъи тІабигІаталде		
27	«Сулахъаль нугІлъи гъабула»	1	5-9 бутІаби цІализе.	ТІехъ Портрет	Кинабго жоялда нахъгІунтІизе, гъѐб бичІчизе;		
28	«Сулахъаль нугІлъи гъабула»	1	10 бутІа; баян гъабун, гъоркъоса бахъун цІализе	ТІехъ.	Материал лъазабизе гъира ккезаби;		



29	«Сулахъаль нугълъи гъабула»	1	Гьоркъоса бахъун цІализе	Пейзаж Портрет	Жив магларул миллаталъул чи вукІин бичІчи,	
30	МухІамад Шамхалов «Вац»	1	Биграфия хъвадарухъанасул. Асар баян гъабун цІали.	ТІехъ	Магларулазул этникаял группабазул хІакъалъулъ бичІчи щвей;	
31	Анвар Аджиев «БахІарчиясул куркъби».	1	Хъвадарухъанасул биография. КечІ цІализе.	ТІехъ	Миллияб бечелъи, миллиял гІадатал ва маданият лъай;	
32	Юсуп Хаппалаев «Оцбай»	1	Биграфия хъвадарухъанасул. Асар баян гъабун цІали.	Иллюстрация	ЦІех-рех гъабулеб предметалдехун нахъгІунтіялзулаб интерес бижизаби;	
33	<b>Сочинение «Дир росу»</b>	<b>1</b>	Сочинение хъвай	Калам цебетІезаби	Жинцагоги коллективалда цадахъги батІи-батІиял хІалтІаби гъаризе гъира ккезаби;	
34	МутІалиб Митаров «Устар»	1	КечІ пасихІго, баян гъабун цІали.	Портрет	Классалда цадахъ жинца гъабулеб хІалтІул анализ гъаби	